

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
OPĆINSKI SUD U SARAJEVU
Broj: 65 0 P 609293 16 P
Sarajevo, 04.04.2024. godine

Advokatsko društvo "ADEMOVIĆ, NOŽIĆ I PARTNERI" d.o.o., Sarajevo Ul. Maršala Tita br. 50/IV	
Datum prijema:	8.4.24
Broj protokola:	Dj
Potpis:	

ADVOKAT NEDIM ADEMOVIĆ

Kod ovog suda pravosnažno je okončan parnični postupak u pravnoj stvari tužitelja Emira Talirevića, ulica Hasana Sušića, Sarajevo, kojeg zastupa punomoćnica Sabina Hota Čatović, advokat iz Sarajeva, protiv tuženog Udruženje "Centar za istraživačko novinarstvo" Sarajevo, kojeg zastupa punomoćnik Nedim Ademović, advokat iz Sarajeva, radi klevete.

Shodno članu 232. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH" broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), u prilogu ovog dopisa dostavlja Vam se Odluka Kantonalnog suda u Sarajevu broj 65 0 P 609293 19 Gž od 14.03.2024. godine.

SUDIJA
Vildana Fajčić Poturović

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
KANTONALNI SUD U SARAJEVU
Broj: 65 0 P 609293 19 GŽ
Sarajevo, 14.03.2024.godine

Kantonalni sud u Sarajevu, gradansko vijeće sudija: Nina Makivić, predsjednica, Albisa Kapić i Jasmina Begović Devović, članice vijeća u pravnoj stvari tužioca Emir Talirević, ulica Hasana Sušića u Sarajevu, kojeg zastupa punomoćnica Sabina Hota Čatović, advokat iz Sarajeva, protiv tuženog Udruženje "Centar za istraživačko novinarstvo" Sarajevo, koji zastupa Nedim Ademović, advokat iz Sarajeva, radi klevete, odlučujući o žalbama tužioca i tuženog izjavljenim protiv presude Općinskog suda u Sarajevu, broj: 65 0 P 609293 16 P od 30.04.2019. godine u sjednici vijeća, održanoj dana 14.03.2024.godine donio je:

PRESUDU

Žalbe se odbijaju presuda broj: 65 0 P 609293 16 P od 30.04.2019. godine, potvrđuje.

Odbija se, kao neosnovan, zahtjev tužioca za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu u iznosu od 351,00 KM.

Odbija se, kao neosnovan, zahtjev tuženog za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu u iznosu od 1.684,80 KM.

Obrazloženje

Presudom prvostepenog suda, stav prvi izreke, obavezan je tuženi da isplati tužiocu „iznos od 2.000,00 KM na ime naknade nematerijalne štete zbog povrede časti i ugleda, nastale objavljivanjem članaka pod naslovom „Tužilaštvo istražuje poslovanje Moje klinike“ objavljenog na web portalu <https://www.cin.ba/> dana 11.08.2016. i dana 22.07.2016. godine pod naslovom „Skupa patologija Sebije Izetbegović“, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 30.04.2019. kao dana presuđenja pa do isplate.

Tuženi je dužan ovu presudu, o svom trošku, objaviti na web portalu <https://www.cin.ba/>, u roku od 30 dana od dana pravomoćnosti ove presude.“

Stavom drugim izreke odlučeno je da svaka strana podmiruje svoje troškove postupka.

Stavom trećim izreke, odbijen je, kao neosnovan, preostali dio tužbenog zahtjeva, preko dosuđenog, za iznos od 3.000,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom.

Protiv označene presude tužilac i tuženi su blagovremeno podnijeli žalbe, s prijedlozima da ih ovaj sud uvaži.

Tužilac žalbom osporava odbijajući dio, stav treći i odluku o troškovima parničnog postupka, stav drugi izreke, zbog: povreda odredbi parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U žalbi se prigovara povreda odredbi člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku, kao i utvrđenje da je tužbeni zahtjev previsoko postavljen, koje žalitelj smatra nepravilnim.

Tuženi presudu osporava u dosuđujućem dijelu, stav prvi izreke i odluku o troškovima parničnog postupka, stav drugi izreke, zbog: povreda odredbi parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U žalbi se vrlo opširno među ostalim analizira predmetni „slučaj“, tok prvostepenog postupka, analiziraju provedeni dokazi, naravno na način kako sve percipira žalitelj, a prema njegovoj ocjeni trebalo bi ukazati na osnovanost žalbe. Iz sadržine žalbe slijedi da se u dijelu ponavljanju navodi i prigovori ističani u postupku koji je prethodio donošenju osporene presude. Tuženi prigovara povrede odredbi člana 8. i člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku i arbitrnost kod primjene odredbi Zakona o zaštiti od klevete.

U odgovoru na žalbu tuženog, ovom sudu dostavljen saglasno odredbama člana 214. i člana 236. Zakona o parničnom postupku, tužilac je osporio te navode i postavio zahtjev za naknadu (nagrada) troškova sastava tog odgovora u iznosu od 351,00 KM.

U odgovoru na žalbu tužioca, ovom sudu dostavljen saglasno odredbama člana 214. i člana 236. Zakona o parničnom postupku, tuženi je osporio te navode i postavio zahtjev za naknadu (nagrada) troškova sastava tog odgovora u iznosu od 1.684,80 KM.

Nakon što je ispitao osporenu presudu u granicama žalbenih razloga i ex offio u smislu odredbi člana 221. Zakona o parničnom postupku (Sl.novine F BiH broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15) ovaj sud je zaključio da:

Žalbe nisu osnovane

Predmet spora je naknada nematerijalne štete, zbog klevete, po tužbenom zahtjevu iz tužbe podnesene dana 02.11.2016. godine. Tužbenim zahtjevom o kojem je odlučivao prvostepeni sud, traži se novčani iznos od 5.000,00 KM po osnovi povrede časti i ugleda, a posljedica su članaka: „Tužilaštvo istražuje poslovanje Moje klinike“, objavljen na web portalu <http://www.cin.ba> dana 11.08.2016. godine i dana 22.07.2016. godine, naslovljen kao „Skupa patologija Sebije Izetbegović“, kao i zahtjev za objavu predmetne presude na istom web. portalu o trošku tuženog.

Suprotno žalbenim navodima tuženog koji tvrdi da sud nije utvrdio postojanje klevete, a tuženi da nije pravilno utvrdio visinu pripadajuće mu satisfakcije, iz stanja spisa i osporene presude, proizlazi suprotno da nije ostvaren žalbeni prigovor pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje.

Iz činjeničnog utvrđenja prvostepenog suda, koje ima potvrdu u stanju spisa, proizlazi, da su pojedine neistinite činjenice navedene u spornim tekstovima (članci koji su kao dokazi izvedeni na glavnoj raspravi), tužiocu prouzrokovale duševnu bol zbog povrede časti i ugleda, odnosno nematerijalnu štetu za koju on tužbom potražuje novčanu satisfakciju od odgovornog lica. a to je tuženi, koji je sporne tekstove objavio.

U prilog navedenom, prema ocjeni ovog suda pravilnom utvrđenju, prvostepenog suda je i zaključak novinarka tuženog u spornim tekstovima nije iznijela cjelovite rezultate svog istraživanja, a one koje jest nije utvrdila sa sigurnošću, kako bi ih mogla plasirati u javnost. Prema iskazu novinarka, saslušanje u svojstvu svjedoka, sporne članke je objavila na osnovu dokumentacije koju je dobila od Opće bolnice, te da su cifre troškova, koje je navela u tekstu, okvirna procjena.

Iz navedenog iskaza pravilno je zaključiti, kako u osporenoj presudi čini prvostepeni sud da je tuženi u tekstu pisao paušalno i neargumentovano o poslovanju tužioca sa Općom bolnicom.

Slično se ponovilo i u tekstu da je „Tužilaštvo pokrenulo istragu...” nakon što je tuženi objavio svoje istraživačke priče o patohistološkim uslugama koje je za Opću bolnicu vršila privatna klinika tužioca po međusobnom ugovoru. Prema utvrđenju suda, na temelju iskaza zakonske zastupnice nadležno tužilaštvo je obavijestilo da samo istražuju informacije, tako da je pravilan zaključak prvostepenog suda da istraga nije u toku, odnosno da je o tome u spornom tekstu neistinita informacija, jer se tvrdi suprotno.

Iz činjeničnog utvrđenja prvostepenog suda, koje ima potvrdu u stanju spisa, dalje proizlazi da je tužilac bio obaviješten o audio snimanju prilikom intervjua, ali ne i prilikom telefonskog razgovora. Slijedom označenog utvrđenja navodi tužioca su osnovani samo u dijelu koji se odnosi na telefonski razgovor.

U konkretnom slučaju, da bi izbjegao, osporenom presudom utvrđene posljedice, tuženi je, prije objavljivanja predmetnih činjenica, za koje je sud utvrdio da nisu istinite, iste morao provjeriti i imati argumentima potvrđene dokaze za to, a sve kako bi ih, kao utvrđeno istinite iznio u javnost. Kako tuženi nije postupio na opisani način, što je među ostalim i u skladu sa pravilima struke, proizlazi njegova odgovornost po Zakonu o zaštiti od klevete (Službene novine F BiH 19/03 i 73/05), koji je, dio materijalno pravne osnove na kojoj je pravilno temeljena osporena presuda.

Iz prethodno obrazloženog, uključivo i sadržinu obrazloženja osporene presude, slijedi da nisu dovedena u pitanje činjenična utvrđenja prvostepenog suda, odlučna za tužbeni zahtjev, kao i druge zahtjeve i prigovore stranaka isticane u toku prvostepenog postupka, što žalbama osporavaju, kako tužilac, tako i tuženi.

Nije ostvaren ni žalbeni razlog pogrešna primjena materijalnog prava, zbog kojeg presudu osporavaju i tužilac i tuženi. Materijalno pravna osnova na kojoj se temeljiti osporenu presudu su odredbe Zakona o zaštiti od klevete (Službene novine F BiH, broj: 59/02, 19/03 i 73/05), a relevantne odredbe su slijedeće. Odredba člana 1. propisuje građansku odgovornost za štetu nanesenu ugledu fizičkog ili pravnog lica iznošenjem ili pronošenjem izražavanja neistinitih činjenica identifikovanjem tog pravnog ili fizičkog lica trećem licu. Svrha navedene odgovornosti je da se obezbijedi pravo na slobodu izražavanja garantovano Ustavom Bosne i Hercegovine i Evropskom konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda Ustavom i Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda posebno kada se radi o pitanjima od političkog i javnog interesa kada se štiti i izražavanje koje može uvrijediti, ogorčiti i uznemiriti i ti sve u skladu sa ulogom sredstava javnog informisanja kao javnih posmatrača i prenosioca informacija javnosti.

Odredbom člana 10. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (Službeni glasnik BiH 6/99.) propisano je da svako ima pravo na slobodu izražavanja, koje uključuje

slobodu mišljenja i slobodu primanja i prenošenja informacija i ideja, bez miješanja javne vlasti i bez obzira na granice, pri čemu ostvarivanje ovih sloboda, budući da uključuje obaveze i odgovornosti, može podlijegati takvim formalnostima, uvjetima, ograničenjima ili sankcijama predviđenih zakonom i koje su neophodne u demokratskom društvu u interesu nacionalne sigurnosti, sprečavanja nereda ili zločina, zaštite zdravlja ili morala, ugleda ili prava drugih, sprječavanja širenja povjerljivih informacija ili u interesu očuvanja autoriteta ili nepristrasnosti sudstva.

Materijalno pravna osnova su i odredbe člana 200. Zakona o obligacionim odnosima (Službeni list SFRJ, broj 29/78 do 57/89, Službeni list RBiH, broj 2/92, 13/93, 13/94 i Službene novine Federacije BiH, broj 29/03).

Odredba člana 3. Zakona o zaštiti od klevete, upućuje da se odredbe navedenog zakona trebaju tumačiti i primjenjivati na način da se tom primjenom u najvećoj mjeri obezbjeđuje princip slobode izražavanja. Dakle ne na uštrb slobode izražavanja, što nikako ne podrazumijeva nekažnjivost iznošenja neistinitih činjenica, zbog kojih i u vezi s njima određena osoba trpi duševnu bol, jer joj je povrijeđena čast i ugled.

Odredbom člana 6. stav prvi regulisano je da onaj ko lice ko prouzrokuje štetu ugledu fizičkog ili pravnog lica iznošenjem ili pronošenjem izražavanja neistinite činjenice, identificirajući to pravno odnosno fizičko lice trećem licu, odgovoran je za klevetu. Stavom drugim istog člana propisano je da su za klevetu iznesenu u sredstvima javnog informiranja odgovorni autor, odgovorni urednik, izdavač, kao i lice koje je na drugi način vršilo nadzor nad sadržajem tog izražavanja. Prema istoj odredbi, stav tri, lica navedena u prvom i drugom stavu (štetnici) odgovorni su za štetu ako su namjerno ili iz nepažnje iznijelo ili pronijelo izražavanje neistinite činjenice.

U članu 7. Zakona zaštiti od klevete propisani su slučajevi kada ne postoji odgovornost za klevetu, a to su: .. a) ako je izražavanjem izneseno mišljenje ili ako je to izražavanje u suštini istinito, a netačno samo u nebitnim elementima; b) ako je štetnik po zakonu obavezan da iznosi ili pronosi izražavanje ili je iznosio odnosno pronosio izražavanje u toku zakonodavnog, sudskog ili upravnog postupka; (c) ako je iznošenje odnosno pronošenje izražavanja bilo razumno. Prilikom donošenja odluke iz razloga predviđenih u tački c) stava 1. ovog člana sud uzima u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito: način, oblik i vrijeme iznošenja ili pronošenja izražavanja, prirodu i stepen prouzrokovane štete, dobronamjernost i pridržavanje štetnika opće prihvaćenih profesionalnih standarda, pristanak oštećenog, vjerovatnost nastanka štete i u slučaju da izražavanje nije izneseno ili proneseno, činjenicu da li izražavanje predstavlja objektivnu i tačnu informaciju o izražavanju drugih lica, te da li se odnosi na pitanja iz privatnog života oštećenog ili na pitanja od političkog ili javnog značaja.“

Prema odredbi člana 8. obaveza je oštećeni da poduzme sve potrebne mjere, radi ublažavanja štete uzrokovane izražavanjem neistinite činjenice, a naročito da štetniku podnese zahtjev za ispravku tog izražavanja.

Iz odredbe člana 10. proizlazi da obeštećenje treba biti u srazmjeri sa nanesenom štetom ugledu oštećenog i određuje se isključivo radi naknade štete, a pri čemu je sud dužan da cijeni sve okolnosti konkretnog slučaja.

Članom 12.stav 1. Zakona o zaštiti od klevete, propisan je “Rok za podnošenje zahtjeva za naknadu štete u smislu ovog zakona iznosi tri (3) mjeseca (subjektivni) od dana kada oštećeni sazna ili je trebao saznati za izražavanje neistinite činjenice i za identitet štetnika i taj se rok ni u

kom slučaju ne može produžiti nakon isteka jedne (1) godine (objektivni) od dana kada je to izražavanje izneseno trećem licu.”

Iz stanja spisa, proizlazi da je tužba podnesena blagovremeno, dana 02.11.2016. godine, obzirom da su se sporne objave događale u okviru zakonom propisanog objektivnog roka (član 12. Zakona o zaštiti od klevete) i to dana 22.07.2016. te 11.08.2016. godine.

Iz prethodno navedenog, a suprotno žalbenim prigovorima tužioca i tuženog, prema ocjeni ovog, suda prvostepeni sud, donoseći osporenu presudu, potpuno i pravilno utvrdio činjenično stanje,

Suprotno žalbenim prigovorima tužioca i tuženog, iz obrazloženog proizlazi da je prvostepeni sud potpuno i pravilno utvrdio sve relevantne činjenice vezane za tužbeni zahtjev, prethodno navedene, na koje je pravilno primijenio materijalno pravo i donio pravilnu i zakonitu odluku.

Sve iznesene razloge iz prvostepene presude kao pravilne prihvata i ovaj sud, jer proizilaze iz provedenih dokaza, koje je prvostepeni sud cijenio savjesno i brižljivo i to svaki dokaz posebno i sve dokaze zajedno, kako je propisano odredbama iz člana 8. Zakona o parničnom postupku.

U toku postupka koji je prethodio donošenju pobijane presude, nisu učinjene povrijede odredbi parničnog postupka na koje drugostepeni sud pazi po službenoj dužnosti.

Slijedom navedenog ne mogu se prihvatiti žalbeni prigovori stranaka, koje tvrde suprotno.

Suprotno žalbenim navodima tuženog, u njegovom postupanju, objavama sporne sadržine u tekstovima „Tužilaštvo istražuje poslovanje Moje klinike“ i „Skupa patologija Sebije Izetbegović“ na veb portalu <http://www.cin.ba/>, prema pravilnom utvrđenju prvostepenog suda, sadržane su neistinite činjenice, prethodno navedene, a bliže opisane u obrazloženju pobijane presude, primjenom odredbi člana 3. Zakona o zaštiti od klevete, a i drugih odredbi istog zakona prvostepeni sud pravilno definisao klevetom. Označena kleveta je kod tužioca prouzročila povredu časti i ugleda, zbog koje je on trpio duševnu bol, pa je pravilno zaključiti, kako to čini prvostepeni sud, tužiocu dosuditi satisfakciju u vidu isplate određenog novčanog iznosa, svojevrsno izvinjenje odnosno određeni oblik restitucije.

Suprotno žalbenim navodima tužioca, prethodno navedeno je prvostepeni sud učinio i to srazmjerno pretrpljenoj duševnoj boli, po intenzitetu i dužini trajanja u skladu sa provedenim dokazima, među ostalim nalaz i mišljenje vještaka medicinske struke, od 07.06.2018. godine, koji je prvostepeni sud prihvatio objektivnim i stručnim, a sve primjenom odredbi člana 200. Zakona o obligacionim odnosima.

U vezi provedenih dokaza i njihove ocjene, uključivo i medicinskog vještačenja, koje je provedeno na glavnoj raspravi održanoj dana 13.03.2019. godine (zapisnik) žaliteljima se ukazuje da su u postupku provođenja navedenog, ali i drugih dokaza konzumirali sva procesna prava propisana odredbama Zakona o parničnom postupku i garantovana odredbama člana 2. stav 3. tačka e. Ustava Bosne i Hercegovine i član 6. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda. Na opisan način žaliteljima je omogućeno raspravljanje pred sudom (pravo garantovano odredbama člana 2. stav 3. tačka e. Ustava Bosne i Hercegovine i član 6.

Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda), a oni su ga i konzumirali, što proizlazi iz zapisnika o glavnoj raspravi. Dakle, žalitelji očigledno nisu uspjeli argumentovano i na zakonom propisani način dokazati da je tužbeni zahtjev osnovan u cijelosti (tužilac), odnosno neosnovan u cijelosti (tuženi), što su faktički njegove osnovne tvrdnje, koje su, prema ocjeni ovog suda neosnovane. Drugo pitanje da li su žalitelji "zadovoljni" nalazom i mišljenjem vještaka, činjeničnim utvrđenjima prvostepenog suda, načinom na koji je sud cijenio provedene dokaze i slično, jer iz žalbi proizlazi da bi se njihova ocjena i utvrđenja razlikovala u odnosu na provedeno od strane prvostepenog suda, ali se isto svakako ne može riješiti tako što će biti definisano kao povreda nekih procesnih prava ili uskraćivanje istih od strane suda. Dakle, neosnovano se prije svega tuženi, ali na posredan način i tužilac, u svojoj žalbi „bavi“ ocjenom dokaza koji su provedeni u prvostepenom postupku, a sve u nastojanju da se utvrdi kako je ostvaren žalbeni razlog povreda odredbi parničnog postupka, konkretno člana 8. i člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku. Naime, u žalbi tuženog se provedeni dokazi percipiraju i cijene na drugačiji način od onog kako to čini prvostepeni sud, koji je prema tvrdnji žalitelja, na temelju svoje ocjene dokaza pogrešno zaključio da je tužbeni zahtjev neosnovan u cijelosti.

Žaliteljima se ukazuje da je ocjena dokaza provedenih tokom postupka, zadatak suda, a ne stranaka, a proizlazi iz odredbi člana 8. Zakona o parničnom postupku i koji je prvostepeni sud u konkretnom slučaju, prema ocjeni ovog suda obavio u skladu sa navedenom zakonskom odredbom. Provedene dokaze na temelju kojih je utvrdio za ovaj postupak odlučne činjenice i sve dokaze provedene u postupku, prvostepeni sud je cijenio savjesno i brižljivo i to svaki dokaz posebno i sve dokaze zajedno, kako mu nalažu odredbe iz člana 8. Zakona o parničnom postupku, a odlučne činjenice za ovaj postupak su prethodno navedene te sadržane i u obrazloženju pobijane presude, koja je sačinjena u skladu sa odredbama člana 191. Zakona o parničnom postupku, što jasno proizlazi iz njenog obrazloženja. Naime osporena presuda sadrži sve elemente koje propisuje navedena odredba, odnosno: zahtjeve stranaka, činjenice koje su stranke tokom prvostepenog postupka navele i provedene dokaze, koje je od navedenih činjenica prvostepeni sud utvrđivao i zašto upravo te činjenice te na koji način ih je utvrđivao, odnosno na temelju kojih dokaza, te koji su dokazi provedeni i kako ih je cijenio prvostepeni sud, sve u skladu sa odredbama člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku. Obrazloženje sadrži zadovoljavajuće, jasne i dostatne razloge iz kojih se može zaključiti da je prvostepeni sud donoseći istu cijenio sve argumente tužioca i tuženog koji su od uticaja za donošenje zakonite i pravilne odluke, kao i relevantne materijalno pravne propise. Razlozi navedeni u obrazloženju osporene presude i izreka su kompatibilni, odnosno razlozi su logični i jasni u tolikoj mjeri da odluka nije mogla biti drugačija u odnosu na onu koja je navedena u izreci. Potvrda za navedeno, sadržana je u obrazloženju prvostepene presude. Kako je osporena presuda sačinjena u skladu sa odredbama člana 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku, slijedi da je donoseći je, prvostepeni sud poštovao i pravo stranaka, dakle i žalitelja, na obrazloženu odluku. Označeno pravo je strankama garantovano odredbama člana 2. stav 3. tačka e. Ustava Bosne i Hercegovine i člana 6. stav 1. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, vidjeti, AP-163/09 Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, donesena na sjednici vijeća pet sudija dana 27.06.2012. godine. U prilog navedenom je i, prema ocjeni ovog, pravilan pristup prvostepenog suda rješavanju predmetne parnice, tako što je, radi jasnoće osporene presude, osma i deveta stranica obrazloženja, definisao čast i ugled, kao „dobra“ koja štiti Zakon o obligacionim odnosima. Prema odredbi člana 200. navedenog zakona, kada je odlučivao, kako o osnovu, tako i o visini

satisfakcije, prvostepeni sud je pravilno primijenio odredbu iz člana 200. stav 1. i stav 2. Zakona o obligacionim odnosima, prema kojoj će sud za: pretrpljene fizičke bolove, pretrpljene duševne bolove zbog umanjena životne aktivnosti, naruženosti, povrede časti, slobode, ili prava ličnosti, smrti bliske osobe, te za strah, ako nade da okolnosti slučaja, a naročito jačina bolova i straha i njihovo trajanje to opravdava, dosuditi pravičnu naknadu, nezavisno od naknade materijalne štete, vodio je računa i o okolnostima konkretnog slučaja. Dakle, odredbom člana 200. Zakona o obligacionim odnosima, među ostalim, regulisana je i nematerijalna šteta, kao vid imovine određenog lica, koja je podložna umanjenju, a da bi se to umanjenje namirilo, dosuđuje se satisfakcija za duševnu bol, što je po svojoj suštini nematerijalna šteta. Da bi se bolje razumjela nematerijalna šteta definisana odredbom člana 200. Zakona o obligacionim odnosima, prema ocjeni ovog suda, uputno je i jezički definisati pojam „čast“ i pojam „ugled“.

Čast, latinski honor, je apstraktni pojam, koji postavlja subjektivne osjećaje vrijednosti i uvažnosti određenog lica, a od uticaja je na njegov društveni položaj i samovrijednovanje tog lica. Ugled, latinski reputatio, označava opšte mišljenje o nekom licu i predstavlja nematerijalnu imovinu, to je ono kako nas doživljava okolina. Dakle, ugled je doživljaj javnosti o konkretnom licu pa se u zavisnosti od istog, isto se odnosi i na čast, razmatra i njihova povreda.

Kako proizlazi iz stanja spisa i osporene presude obje navedene definicije su bile poznate i razmatrane u postupku donošenja osporene presude, jer je predmetni oblik nematerijalne štete vrlo kompleksan i specifičan te ga je nužno u svakom konkretnom slučaju razmotriti na takav način. Opisano je prvostepeni sud i činio, što proizlazi iz obrazloženja pobijane presude, među ostalim, jasno praveći razliku između slobode izražavanja i klevete.

Vezano za prethodno obrazloženo potrebno je vidjeti odluku Ustavnog suda Bosne i Hercegovine po AP-6861/18 od 02.07.2020. godine.

Ovaj sud je, kao neosnovan, odbio zahtjev tužioca za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu u iznosu od 351,00 KM primjenom odredbi člana 387. stav 1. i člana 397. stav 1. Zakona o parničnom postupku, jer smatra da traženi troškovi nisu bili potrebni za ovaj postupak obzirom da u žalbi nisu iznesene nove činjenice, kao ni nova pravna stanovišta o kojim bi se, primjenom odredbi člana 5. navedenog zakona morala očitovati suprotna strana.

Primjenom isti odredbi odbijen je i zahtjev tuženog za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu u iznosu od 1.684,80,00 KM.

Ostali žalbeni navodi za ishod spornog odnosa i ovog žalbenog postupka nisu od značaja, radi čega ih drugostepeni sud, saglasno odredbama člana 231. Zakona o parničnom postupku neće posebno ni cijiniti.

Iz prethodno obrazloženog proizlazi da su žalbe neosnovane, jer nisu ostvareni žalbeni razlozi zbog kojih stranke osporavaju prvostepenu presudu, kao ni razlozi na koje drugostepeni sud pazi po službenoj dužnosti, zbog čega je odlučeno kao u izreci ove presude, primjenom odredbi člana 226. Zakona o parničnom postupku.

Predsjednica vijeća
Nina Makić, s.r.
Predsjednik vijeća
Nina Makić, s.r.

OVLAŠTENI RADNIK SUDA